

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— Ft
Félévre 5.—
Negyedévre 2.50
Egy óra 1.—
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVŰ PÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és
kiadóhivatal:

Főpiac, a város-
házzal szemben.

Hirdetések:

Egy hasábos pénté
soronként 5 kr-vel
számítottatnak.

Pünköszt ünnepére.

Irta: **Csiky Lajos.**

Debreczen, május 28.

Jövel, óh csak jövel ismét virágok ünnepe, örömmek ünnepe, szép piros pünkösztnek lélekkel telt napja!

Aldozó csütörtök ünnepén mennybe szálla a föld népeinek idvezítő Ura, az áldott Ur Jézus. Itt hagyta epedni az ő tanítványait, szívökben azon boldog reménységnek csirájával, hogy elfogja hozzájuk küldeni a vigasztalásnak Szentlelkét, mely majd megtanítja őket minden szükséges ismeretre.

És a tanítványok várán-várták az ígéret lelkének megérkezését. Eltöltöttek áldozó csütörtök után már egy vasárnapot, mely szokatlanul sajátságos helyet foglal el az emberiség idvezítésének történetében.

A Szentháromság második személye, a Fiú már eltávozott a földről, annak harmadik személye, a Szentlélek pedig még nem érkezett meg: sírván, elhagyottan busongott, epekedésben várakozott a tanítványok kisdéd serege.

Az a vasárnap, az áldozó csütörtök és a pünköszt közötti tehát méltán érdemli meg az *árva vasárnap* nevet.

Krisztus és a Szentlélek nélkül oly igen árva, homályban bolyongó, otthontalan volna az ember a földön! Nem volna itt világosság, s nem volna erő, lelkesedés, tettvágy nélkülök.

Jövel hát, óh csak jövel ismét közibünk te szép ünnep, mely elvetted egykoron a tanítványoktól az árvaság kenyerét, mely lánggra gyújtottad lelkökben a szent lelkesedés égve lobogó szenvedelmét, mely betöltötte ekkép a váltság tanácsának teljességét, s mely megvetted a keresztyén anyaszentegyház alapját, azét az egyházét, mely erejében mindig él s folyton emelkedik azóta, mely e földi világnak legnagyobb lelki hatalmassága, s melynek erejét nem dönthetik meg ellenséges harczi fegyverek diadalma, sem rágalom, gunyszó és a pokolnak kapui sem, mert Krisztus annak a fejedelme s Istennek e mai napon alászállott Szentlelke ama fegyverzet, mely ezen ország harcosainak keblét diadalról-diadalra lelkesíti.

Csak hadd énekelje azért e napon a hívek buzgó serege az örökszép éneket:

„Jövel Szent Lélek Ur Isten!”

Jövel hozzánk te megváltó erő, s taníts minket, hogy a munka

küzdelsei között gondoljunk egy kevéssé a lélek szükségeire is. Taníts minket lelkesedésre, hogy ne nyűgözze le végkép lelkünknek szárnyait az anyagiság pora, de csak hadd emelkedjenek olykor-olykor azok magasabb régiókba is, oda, hol szabadabb az eszme, tisztább a meggyőződés, elfogulatlanabb a gondolat, hol tehát tudja és érezi az ember, hogy ő többre van hivatva, az állatnál, hogy ő Isten képére teremtett lelkes valóság.

„Jövel Szentlélek Ur Isten!”

Jövel te, mi édes Vigasztalónk!

Ha bánat fellegei vonulnak életünk egére; ha sirva kesereg a mi lelkünk a szomorúság özönében; ha csüggedezik lelkünk a megpróbáltatások tüzeinek hervasztó égetése közben: jövel akkor a te vigasztalásod fájdalomcsillapító olajával, jövel akkor, óh áldott Szentlélek! Add vissza mindújra lelkünknek erejét, hogy ne csüggedjünk el végképen, hogy nyerje vissza lelkünk önmagában való bizalmát, az Istenben való hitet, az embertársak iránti szeretetet s a jobb jövő eljövételében való reménységet.

A bizalom, a hit, a szeretet, a remény lélekemelő, szent érzelmei diadalának ünnepe a pünköszt.

TÁRCZA.

P ü n k ö s t.

— 1898. —

Illatárban fürdő
Piros pünköszt napja,
Híntsd ragyogó fényed!
Hozz vigasztalódást
Az emberiségnek!

Élet gondja, terhe,
Köde szenvedésnek
Oly lesújtó máрма!
Gyötrelem szigetre
Hajt az inség járma!

Fogyó hold világa
Már a mennyei hit
Emberi szívekben . . .
S reménye-vesztettnek
E föld oly kietlen!

Jöjj el, rózsás pünköszt!
Megáldó szent Lélek
Földre hozó napja:
Ragyogj égi fénynyel
Szegényre, gazdagra!

Jöjj s hozd el magaddal
Ám a drága kinszet:
Égi hit erejét

S kötözgesd be vele
Vérző szívek sebét!

Hadd legyen ez a föld
A miként volt hajdan,
Boldogság hazája,
Gyarló ember benne
Nyugalmát találja!

Jöjj, hozd el magaddal
Szívet vigasztaló
Áldását az égnek! . . .
Jöjj ragyogó fényben,
Megáldó szent Lélek!

Szini Péter.

Séta Stambulban.

A debreczeni dalárda a török székvárosban.

Hotel Royal, május 24.

Ha arany tollat mártanék szívárványos tintába: akkor sem tudnám méltóan leírni mind azt, amit láttam. A szultán kegyelme folytán a debreczeni dalárda előtt ma megnyitlak Stambul azon esodás helyei, amelyekbe más európai alig, vagy egyáltalán nem juthat be.

De hogy egyik szavamat a másikba ne öltsem, sorjában mondom el a dolgokat.

Hetfőn éjjel a debreczeni társaság fiatalsága bejárta Perát (Konstantinápoly belvárosa), hogy a keleti város éjjeli életét tanulmányozza. A roppant zibongás, keleti zaj nem szünetel. Rengeteg koesi, hordszékek, (a melyekben fátyolos és fátyolozatlan nők ülnek), a bakesi (éjjeli ór) dorongját lépten-nyomon az aszfalthoz vágja, a rikkancsok lapokat, szörpöt, limonádét kínálnak, a kalmárok fűsiketitő kiáltását a gyengébb idegzetnek nehéz megszokni, ezenkívül a legfényesebb paloták, mint a legromdább vityillók előtt is sereg kutya csahol. A kutya oly nagy tömegben van itt s oly vallásos tiszteletben részesül, hogy érdekes jelleget kölcsönöz a keleti városnak. A chantanok tömve a legtarkább csoportokkal. Angol, francia, olasz német, néger, mohamedán, afrikai-örmény sajátos öltönyben. Míg a valódi török nem mászkál. A karesu minaretek magas kis erkélyéről sajátos éneklő kiáltás hallatszik.

Betértünk a Chantan Concoardiába. A legnagyobb orfeum ez. A nézőtér emlékeztet a debreczeni színházra. Az orchesterben kisasszonyok, természetesen cseh leányok muzsikálnak. Nagyon örültek, mikor megtudták, hogy magyarok vagyunk

A közigazgatási reform. Perczel Dezső belügyminiszter a képviselőház pénzügyi bizottságának mai ülésén, mint halljuk, kijelentette, hogy a kormánynak az a szándéka, hogy a közigazgatás reformját 1902 ik év jan. 1-ével életbe léptesse. Hozzátette a miniszter, hogy a kormány reméli miként ennek a szándékának a megvalósítása sikerülni is fog.

A helyzet. Általános meglepetést keltett, hogy a kormány a szesz- és cukoradó javaslatokat nem pünkösdi előtt be nem nyújtotta. Mint most hírlik, ez azért nem történt meg, mivel e javaslatokat illetőleg a magyar és az osztrák kormány közt differenciák forogtak fenn. A magyar kormány ugyanis azt az álláspontot foglalta el, hogy e javaslatok, melyeket az önálló rendelkezés alapján terjeszt elő január 1-én tul ne rendelkezzenek, az osztrák kormány ellenben a kámpány egész tartamára óhajtott a rendezést. E differenciák a tegnapi közös tanácskozáson elismultak s ezért a magyar kormány a pünkösdi szünet megszakításával szerdára hirdetendő ülésen fogja betervezni.

Jellemző a tegnapi közös tanácskozásokra, hogy nyomban azok bevégeztével eredményükről a királyt tudósították.

Szilágyi Dezső egyházkerületi főgondnok. A dunamelléki református egyházkerületnek gróf Tisza Lajos halálával megüresedett főgondnoki székére beérkezett szavazatokat tegnap bontotta föl Szász Károly püspök elnöklete alatt az erre kiküldött bizottság. Beérkezett 256 egyházból 305 szavazat, melyből Szilágyi Dezsőre 271, Szilassy Aladárra 25 szavazat esett. Négy egyház nem szavazott, egyiknek a szavazatát pedig érvénytelennek nyilvánították.

Döntés előtt.

Debreczen, május 28.

(Folyt. és vége.)

Abban a legkedvezőbb esetben pedig, midőn a légszesztelep házi kezelése haszonnal járna, a város polgársága fogja a légszeszárak leszállítását követelni, mert abba nem fognak az egyes fogyasztók belenyugodni, hogy a város, mint a polgárság összeségét képviselő köztestület épen az intelligens elem megadóztatásával emelje jövedelmét, hanem ellenkezőleg oda fogunk törekedni, hogy a világítás egységárai redukáltassanak, mely esetben azonban az esetleges jövedelem nagyon kétséssé fog válni.

A városi kezelést sem a város érdekében, sem a polgárság, illetve a fogyasztók érdekében nem tarthatnók a világítási kérdés szerencsés megoldásának. Lássuk már most, hogy a javasolt többi megoldási módok minő előnnyel illetve hátránnyal járnak.

Sokan ajánlják, hogy az augsburgi légszesztársulattal kötéssék meg az új szerződés. A fő momentum, mely arra bírta a publikum egy részét, hogy az augsburgi légszeszpartársulat mellett nyilatkozzék, azon félelem volt, hogy egyébként a város egy beláthatatlan hosszú időre terjedő perbe keverednék. Sikerült ezen hiedelmet elterjeszteni, mert a legtöbb ember a nélkül, hogy elolvasta volna az augsburgi légszesztársulattal kötött szerződést és így saját meggyőződésből alkotott volna magának véleményt, megelégedett azzal, hogy az augsburgi légszesztársulat által annak idején beadott óvástól és a tiszti főügyész ur lepecsételt nyilatkozatából a kötszégbeesésig megrémüljön. Hozzá járult az augsburgi légszesztársulat ez év május hó 12-én a városi tanácshoz intezett beadványa, melyben kijelenti, hogy benyújtott szerződés tervezetét fenntartja és egyébként a várossal barátságos tárgyalásba boesájtkozni

hajlandó, továbbá — elburkoltan bár, — a szerződés egyes pontjainak enyhítését is kilátásba helyezi.

Az augsburgi légszesztársulat említett beadványa kijelenti, hogy a jog és pénzügyi bizottság határozata, melynek értelmében a közvilágítás házi kezelésbe lenne veendő és a pályázat felretéteknék, indítja felszólalásra. Folytatólag pedig ilyenképen nyilatkozik: „Feltételezve ez elhatározás őszinteségét, melyben pedig nem szabad kételkednünk“, mi jó magyarrá fordítva körülbelül annyit jelent: nem bizván ez elhatározás őszinteségében, abban továbbra is kételkedünk. A kilátásba helyezett barátságos tárgyalás pedig nem jelenthet egyebet, minthogy a város az augsburgiak kívánsága szerint kizárólag velük tárgyaljon, ezt érti azon barátságos tárgyalás alatt, melybe beleboesájtkozni hajlandó. Ad-e engedményt, nem ad-e engedményt egy szóval sem árulja el. Az egész beadvány fogalmazása, kiinduló pontja és conclusiója egyáltalában alkalmatlanná teszi arra, hogy a város továbbra is tárgyalásokba boesájtkozhassek az augsburgi légszesztársulattal. A közvilágítás biztosítására hirdetett pályázat ellen való tiltakozás tárgytalan és nevetséges, beadványa kiindulási pontja tehát tévedésen alapszik. Debreczen városa nem szorult arra, hogy az augsburgi légszesztársulat jóindulatától tegye függővé a köz- és magánvilágítás rendezését. Nincs a szerződésnek egyetlen pontja sem, mely arra kényszerítené a város közönségét, hogy csak az augsburgiakkal tárgyalhasson, ellenkezőleg a szerződés lejártával a világítási ügyben akadálytalanul visszaszáll a városra a szabad rendelkezési jog és így veheti azt saját kezelésbe, odaadhatja vállalkozónak, de szerződésre léphet bárkivel, bárminő feltételek mellett csak azt kell kikötni, hogy a megállapodás 1900. január elsejével lép életbe.

Egyáltalában nem érthető, hogy az augsburgi légszesztársulat mivel tette magát népszerűvé Debreczen város közön-

de fáj, hogy nem hederítettünk rájuk. Bár ők nem tehetnek arról szegények hogy csehek.

Volt egy kis parázs magyar tüntetés is. Valami Róza nevű kisasszony felöltözött magyar menyecskésen és eldalloolta az „Egri kis leány mind csalfa“ és a „Páros csillag az égen“ című nótákat. Nosza kerekedett olyan taps, hogy majd megsüketültünk. Pedig olyan rosszul énekelt, hogy szerettem volna tiltakozni Róza kisasszony kísérletei ellen. Az említett hölgy vérszemet kapott s felöltözött magyar honvéd ruhába és tánczolt s kijelentette egy ur török, angol, olasz, francia spanyol és német nyelven, hogy Róza kisasszony a magyar esárdást fogja tánczolni. Róza kisasszony tényleg tánczolt és mi szerettünk volna elmenekülni, de a publikum kegyetlenül tapsolt és tüntetett a magyar barátságával.

Mig mi a Chantan Concediában bosszankodtunk, azalatt otthon a Hotel Royalban az „öregek“, már mint Márk Endre, Torday Gábor, Péter Gábor, Krasznay, szóval a férj- és apa-szakosztály és néhány busabb hazafit Székács (Szegedről származott a török fővárosba) zongoravirtuóz remek zongorajátékával szórakoztatta.

Ma reggel az Arany Szarvon átkelünk a tulajdonképeni török városrészbe: Stambulba. Reggeli 8 órától 12 óráig annyit jártunk-keltünk, hogy délben a

kimerülés miatt kocsikon tértünk a hotelbe, ahol ismét az ebédelőben találkoztunk.

Sok volna elmondani, hogy mit láttunk. Bejártuk a nagy bazárt, a világ legnagyobb és legeredetibb bazárját, amelyet számtalan leírásból ismer a közönség. A bazár főrészt pár év előtt megrongálta a földrengés, most renoválják. A mit négy világgrész: Európa, Ázsia, Afrika és Amerika kereskedelme és ipara produkál, az itt mind feltalálható, a legtarkább, legfantasztikusabb változatban. A bazár keskeny utain csak kettésével haladtunk. Elöl a jó dragomán, akit a figyelmes Tattin bey rendelt kalauznak. Majd Márk Endre következett Engel Gyula Konstantinápolyban lakó hazánkfiával.

Volt még a társaságban három tolmács és a hölgyekkel két konstantinápolyi hölgy: A mi hölgyeink: dr. Brucknerné, Horváthné, Bartáné, Tikos Mariska állták a rengeteg strapát hősiiesen. Mert Stambul hegyen fekszik és kutyafejű kövekkel rakott lépcsőkön és meredek sikátorokon fel és alá kellett menni.

Megragadott a sok régi temető, mely a legnépesebb boulevardon is előtűnik. Az egyes temetők az utca vonalán, a három-négy-ötmeletes erkélyes paloták között vannak.

A remek galamb-mecset közelében a tömérdek galamb fentartásáról a török állam gondoskodik, ott van a rendkívül ere-

deti janicsár-muzeum, melyben az összes keleti typus be van mutatva az eredeti ruházatban. Benn voltunk abban a mezesetben, amelyben Asis és Mahmud szultánok vannak eltemetve. A két óriási keleti koporsó, arannyal kivarrt sötét drapériával beborítva márvány talapzaton áll. Középen kitarva az a korán, amelyet ezer év előtt irtak. Állítólag az első korán. Selyem pergamen minden lap. Más-más remek arany eziráda közzé van írva a szöveg törökül. A meceset mennyezetéről óriási üvegesillár (legalább is háromszor nagyobb a debreczeni színház esilláránál) csüng alá. A sarokban remek bronz óra: I. Napoleon ajándéka. Az udvaron művészi faragványu obeliszkek alatt nyugszanak a két szultán feleségei, akik jó sokan valának, mert egész temető-kert megtelt velük. A sirok között délszaki növények. Az Asis szultán leányának sírjáról szabad volt néhány piros virágot tépni.

A török, mielőtt a mecesetbe lép, leveti cipőjét és alkalmi papucsot huz föl. Kivételkép mi a saját cipőnkben járhattunk a szent helyre.

Apáczaszerű ruhában jöttek török hölgyek is. Persze, mi szemérmesen a földre néztünk. Én elbujtam egy sarkofág mögé és onnan figyeltem a török leányokat. Volt köztük olyan búbajos arez, hogy Heine ismét összeférezelgetné lantjának elszakadt hurjait és még búbajosabb dalo-

sege előtt, ellenkezőleg azt hisszük, hogy az augsburgi légszesztársulat mindent elkövetett arra nézve, hogy Debreczen város polgárságánál különös jóindulatot ne reklamálhasson. Ha egészen eltekintünk is attól, hogy egy külföldi vállalat kezeiben volt Debreczen város világitásának ügye hosszú ideig, ami már magában véve sajnálatos, hogy a külföldi tőke gyarapításához járultak hozzá Debreczen város polgárai, lehetetlen szemet hunyni az elől, hogy ez a külföldi társulat sem a világitás ellen emelt jogos panaszokat figyelembe nem vette, sem pedig addig, míg új szerződés kötése aktuálisra nem lett, az árak redukálására nem gondolt.* Egyenlő feltételek, sőt kedvezőlenebb feltételek mellett is minden esetben előnyben részesítendő egy honi vállalkozó, mert a legmagyarabb város közönsége van első sorban hivatva arra, hogy a honi tőkét, illetve a honi vállalkozókat, jóakaratu támogatásban részesítse. A magyar ipar fejlesztése minden magyar embernek kötelessége, de kettős kötelessége az Debreczen város polgárainak, mert ezeknek jóvá kellene tenni még azt is, hogy ez a vállalat hosszú évek során a honi ipar és tőke elől elvonatott.

Tudjuk, hogy Debreczen városa már annak idején szívesebben szerződött volna honi vállalkozóval, ha ilyen akadt volna. A múltért nem is érheti szemrehányás, de joggal illetheti szemrehányás azért, ha akkor, midőn honi vállalkozó is jelentkezik, még mindig kötelességének tartaná, a honi vállalkozóval szemben az augsburgi társulatot különös előnyben részesíteni.

Utóljára említjük, hogy a polgárság egy része a mellett nyilatkozik, hogy a hirdett pályázat és a benyújtott három ajánlat alapján döntessék el a világitás kérdése. Magában véve elszomorító tény, hogy egy ilyen pályázat hirdetésénél csak

* Ez talán egy kissé súlyos vád, miért is erre reflektálunk lapunk legközelebbi számában. Szerkesztő.

utolsó expediensként térünk magára a pályázatra át, mert rendes körülmények között elvárható volna, hogy ha valamely vállalkozásra pályázat hirdettetik, ez az ügy kizárólag a beérkezett pályázatok alapján kerüljön végleges döntés elé. Eléggé ismeretes e három ajánlat és felmentve érezzük magunkat itt az egyes ajánlatokkal részletesen foglalkozni. A szűkebb körű bizottság bírálatával sem szándékszunk szembe szállni. Egy azonban bizonyos, hogy a pályázat egyik eredménye a légszesztársulat megnyilatkozása, a másik eredmény pedig az Egyesült Villamossági Részvénytársaságnak nyilatkozata, melyben kötelezi magát: az összes eddig beérkezett ajánlatoknál — az augsburgi légszesztársulat szerződés-tervezetét is beleértve — sokkal előnyösebb javaslattal szolgálni, ha erre alkalom adatnék.

Meggyőződésünk az, hogy ha nyilvános pályázat hirdettetik és az ajánlattevő cégek megbízhatósága ellen — mint a jelen esetben is — kifogás egyáltalában nem emelhető, a vállalatot azon céznek kell elnyernie, mely a legelőnyösebb javaslatot tenné vagy teszi.

Bármilyen kecségető is az Egyesült Villamossági részvény társaságnak ajánlata, pótajánlat lévén, nem vehető figyelembe, de nem tárgyalható az augsburgi légszesztársulat szerződés-tervezete sem, mert ez a pályázat alkalmával benyújtva nem lett. Ha már egyszer a normális és rationális alaptól el kell térni, csupán egy expedienst tudnánk javaslatba hozni és pedig: új pályázat hirdetését. A mikor is helyesen megszerkesztett, a város igényeit és óhajait őszintén feltáró pályázati feltételek állnának a pályázók utbaigazítása végett rendelkezésre, egyszersmind pedig egységes alap teremtetnék meg az ajánlkozók számára, úgy hogy a javaslatok elbírálása egyszerűen, — hosszas számítások elhagyásával — legyen keresztül vihető. Ha a város érdekei azt kívánák,

hogy ezen új pályázatban az augsburgi légszesztársulat részt vehessen, azt eleve kizártnak maguk sem tartanók, azonban a pályázati feltételekben ki kellene kötni, a mennyiben a cég megbízhatósága ellen nyomós ok fel nem merül, a legolcsóbb ajánlattevő fogja a vállalatot megkapni.

Ez az eljárás az, mely mellett kétségtelenül a tisztességes megoldást kereső polgárság zöme állást fog foglalni, mert biztosítva van az is, hogy ezen új pályázat hirdetése a világitási kérdésnek az eddig ismert ajánlatoknál kedvezőbb megoldását fogja eredményezni.

Egy polgár.

TÁVIRATOK.

— A Debreczeni Ellenőr saját tudósítójától. —

A király elutazása.

Budapest, május 28. A király ma déli 12 $\frac{1}{2}$ órakor a fővárosból elutazott. A királytól a budai várpalota lépcsőházának alján elbueszott Apponyi Lajos gr. udvarnagy, Ybl lovag várkapitány és Vesinger kanonok.

Lipót főherczeg temetése.

Budapest, május 28. Lipót főherczeg holnap, Bécsben végbemenendő temetésén a magyar kormányt Fejérváry báró és Wlassics fogják képviselni.

Koronázás Prágában?

Budapest, május 28. Ugy a magyar mint az osztrák képviselők és különösen udvar tagjai között mindig erősebbé válik az a meggyőződés, hogy a kiegyezés sorát tovább is abban a bizonytalan sorban meghagyni, mint eddigelé, — teljes lehetlenség. A monarchia tekintélye anyagi érdekei olyan módon szenvednek ezáltal esorbát, hogy azt tovább is így folytatni

kat tudna zengeni. Mert a török hölgy arezát csak az utcán borítja fátyol, míg a mecesben kissé fölemeli. Mondhatom, hogy ő nagyságaik is a legkiváncsibb lények közé tartoznak, bárha ez a kíváncsiság véghetetlen discret módon és igazán bájosan nyilvánult meg. De több mint bizonyos, hogy nem a szépségünket, hanem a piros jelvényeinket bámulgatták.

Visszajövet a történelmi oszlopokat és a katakombát szemlélgettük.

Az egyiptomi oszlop tele hierogliffel, óriási terméskő, magasabb, mint a budai Mátyás-templom tornya. Pár száz év előtt szállították ide. Hogyan, micsoda erővel, ki tudja már azt. Ezzel szemben egy négyszáz éves diadaloszlop. Legérdekesebb a roppant magas bizaneci oszlop, mely ezeröttszáz éves. Olyan ez, a sok márványpalota és emeletes faházak között, mintha 100 éves rengő szakállu öreg lenéz az apró csenevész cserebogarakra. Az ember fél, hogy minden pillanatban fejére omlik a roppant magas oszlop, a melyet vasabroncsok támogatnak.

A bizaneci császár egykori oszlopa ma a minaretek sokasága között már folyton szaporodó keresztény templomokra nézhet alá. Körülötte, a házak közé épült temetőben egymásra dőlnek a török felirású régi siroszlopok, hogy elpusztuljanak végkép és a helyet átadhassák az európai stílusban épült palotáknak.

Mig Konstantinápolyban egyre sza-

porodik az európai stílusban épült ház, addig Stambulban felette ragaszkodnak az építészetben a keleti motivomukhoz. Minden ház két részre van osztva: a háremlik és a szelamlik. A háremlik rácsos ablakai lefüggönyözve örökösen. Még a rácsos kívül nehéz zöld vasablak van, a melyet este nagyon korán behuznak. De a függönyöket már meglebbenti az új idők szele. A háremlik lakói mindig nehezebben viselik a rabságot, mert tudják, hogy az Arany szarv másik oldalán Konstantinápolyban a nők szabadon élnek. Ha az utcán európai nő találkozik török nővel, kölesönösen megbámulják egymást. Egy idevaló előkelő francia nő azt mondja, a török nő az idegen nő előtt föllebbenti fátyolát és bizalmasan néz rá, néha úgy tűnik föl, mintha kérdezni, mondani akarna valamit. Ki tudja miket beszélhetne, ha megnyilatkozhatnék?

Törökországban a szegény és a középosztályból való embereknek tulnyomóan egy felesége van, a ki mégis a háremlik rabja. A ház ura azonban, ha neje előregszik más nőt is hoz a házhoz, de azért a felesége marad a ház urnöje. Vagyonosabbak rendszeren több feleséget tartanak, míg a szultán több száz feleséggel dicsekszik, de a legtöbbel nem is beszél, mivel kiváltkép négy asszonyt kedvel, a kik között a szultánné az első és legfőbb. A szultán első felesége a legtekintélyesebb nő az egész országban.

Kedden este a külföldi hírlapírók klubjában igen kellemes pár órát töltöttem és ott irtam e levél jó részét. Egy belga hírlapíró, ki törten beszél magyarul és hazánknak igen nagy hive, azt mondja, hogy a magyarok nem használják ki azt a nagy szimpátiát, melyet a törökök éreznek irántok. Helyüket iparban, kereskedelemben lefoglalják az osztrákok, akik a Keleten igen gyakran, hogy boldoguljanak, magyaroknak, vagy magyarországinak adják ki magukat. De erről külön, hosszabb cikkben kell megemlékezni. Nem irhatok most a török muzeumról és a Sófiamecsetről. Keletnek ekétfő nevezetességéről, melyet a szultán vendégszeretetéből néztünk meg. De a Sófiamecset ajtajánál levetették a cipőnket és mindenki papucsot kapott. Amit ott láttunk, fölülmulja az ezeregyéjszaka regés dolgait.

Megkoszorúztuk Rákóczy Ferencz, Zrinyi Ilona és Guyon tábornok emlékköveit.

Ma (szerdán reggel fél hét órakor) hajóra ülünk és átkelünk a kisázsiai partokra. A honfitársak igen lassan szedelőzködnek, mert kegyetlenül fáradtak. De azért elmegyünk mind. A tengeren majd fölfrissülünk.

Salem alékem!

Ujlaki Antal.

képtelen dolog, ami ha nem is vezet arra, hogy a monarchia ezzel a politikával öngyilkosságot követne el, — s ez különösen Auszriára vonatkozatható, — de olyan nagyfokú szövetséget jelent mindenestre, amit minél hamarabb meg kell szüntetni, mert a további halogatás káros következményei szinte kiszámíthatlanok volnának.

Thun gróf jót állott azért, hogy a kiegyezést az ősszel Ausztriában keresztül viszi, ami azonban, tudvalevőleg ott rendkívüli nehézségekbe ütközik. Hogy a haragvó németeket a kiegyezésnek megnyerje, elhatározta, hogy a sérelmes *nyelvrendeletet* egész terjedelmében *hatalyon kívül* helyezteti. Ezzel azonban a csehek haragját támasztja a kiegyezés ellen olyan mértékben, hogy a kiegyezést most azok veszélyeztetnék. Viszont tehát gondoskodik Thun gróf arról, hogy a csehek is kilegyeznek engesztelve s e célra egy régi, erős *óhajukat* fogják teljesíteni. Hogy ez mi lesz, ez ideig még nem állapítható meg pontosan. Talán az *osztrák császár megkoronázása cseh királylyá* Prágában; talán valami más, ezzel egyenértékű kívánsága a cseh nemzetnek. Annyi azonban bizonyos, hogy Thun gróf s valószínűleg a csehek vezérférfiai már ezzel az engedménnyel tisztában vannak, különben Thun aligha vállalta volna el azt, hogy szeptemberben a kiegyezést a Reichsráth-tal el fogja fogadtatni.

Chudy Hugó meghalt.

Budapest, május 28. A sikkasztásért börtönre ítélt Chudy Hugó, volt rendőrkapitány, a gyűjtőfogházban meghalt.

Hat halott egy holttest miatt.

Varsány, május 28. A nagyvázsonyi népzendülésnek, amely egy holttest exhumálása miatt tört ki tegnap, eddig — mint veszprémi tudósítónk jelenti — hat halottja van. Az ellentállásban az egész község népe részt vett. Az ottani csendőröknek Veszprémből négy csendőr ment segítségére, de a fegyveres erő csekélynek bizonyult s egy század honvédséget küldöttek a helyszínére. A kimenetelt még nem lehet tudni.

Agyonlőtte a fiát két krajezárért.

Nyiregyháza, május 28. Gelse szabolems megyei községben Oroszi János a miatt, mert a fia két krajezárért elköltött, annyira dühbe jött, hogy fegyveréhez nyúlt s a 10 éves fiút egy lövéssel leterítette. A gyermeket haldokolva vitték be a nagykállói közkörházba, az apát pedig letartóztatták.

Borzasztó vihar.

Miskolcz, május 28. Andrassy Gyula gróf gyulaházi tanyáján az éjjel borzasztó vihar dühöngött. A vihar azt a juh-aklot, melybe a munkások menekültek, darabokra szaggatta. Egy munkás és tizenhat éves leánya meghaltak, 16 munkás súlyosan megsebesültek. Mintegy 200 juh elpusztult.

Lapunk legközelebbi száma a pünkösdi ünnepek miatt csak kedden délután jelenik meg.

NAPI HIREK.

— **Istentisztelet pünköszt ünnepén.** Az ünnepek alatt a következő sorrendben tartanak istentiszteletet: Az ev. ref. templomokban: nagytemplomban K. Tóth Kálmán lelkész, a kistemplomban Szilágyi Imre s. lelkész, a Kossuth-utezai templomban Mitrovics Gyula lelkész, Ispotály templomban Csutoros Albert s. lelkész. A róm. kath. templomban első nap reggel 7 órakor szent misét tart Kovács Márk, 8 óra-

kor sz. misét tart egy piarista, 9 ó. sz. mise és szent beszéd tartja Wolafka Nándor, 1/2 12 órakor szent mise Molnár Kálmán. D. u. 3 órakor vespere dr. Wolafka Nándor, 4 órakor rózsafüzér-ájtatosság és 6 órakor májusi ájtatosság dr. Wolafka Nándor. Második nap 7 órakor szent mise Molnár Kálmán, 8 órakor szent mise egy piarista, 9 órakor szent mise Tárkányi Péter, szent beszéd Molnár Kálmán, 1/2 12 órai mise Kovács Márk. D. u. 3 órakor vespere Kovács Márk, 6 órakor májusi ájtatosság dr. Wolafka Nándor. Az ág. ev. templomban első nap d. e. 10 órakor Materny Lajos. Istentisztelet után urvasora osztás és offertorium az egyetemes papi nyugdíjintézet javára. Délután 3 órakor Hajász Lajos s. lelkész tart ünnepi beszédet. Második nap d. e. 10 órakor confirmáció, utána urvasora osztás. Délután 3 órakor ima. — **Legátusok szolgálati rendje.** I-ső nap délután: Nagytemplomban Csernák Béla esk. fel., kistemplomban Soltész Elemér senior, Kossuth-utezai templomban Timka Károly 4 th., ispotályi templomban Bagaméry Károly esk. fel. II. nap délelőtt: Nagytemplomban Soltész Elemér, kistemplomban Csernák Béla, Kossuth-utezai templomban Bagaméry Károly, ispotályi templomban Timka Károly. II. nap d. u.: Nagytemplomban Timka Károly, kistemplomban Bagaméry Károly, Kossuth-utezai templomban Soltész Elemér, ispotályi templomban Csernák Béla.

— **Dal a pünkösdről.** A keresztyén-ség szent eszméjéből alkotott emberiség holnap ünnepeli a Szentlélek kiadásának ünnepét. Évszázadokkal ezelőtt ugyanis a biblia tanúsága szerint

„Mikor pedig a Pünkösöd napja eljött volna, valának mindnyájan egy akarattal együtt. Akkor nagy hirtelenséggel lőn az égből, mintegy sebesen zugó szélnek rendülése, mely eltelé az egész házat, amelyben ülnek vala. És látának kettős tüzes nyelveket és üle mindenikre azok közül. Megtelének pedig mindnyájan Szent Lélekkel, és kezdének szólni más nyelveken, amint a Szent Lélek ad vala nekik szólniok... (Apost. csel. II. r.)

Ez a nap volt az anyaszentegyház keresztelő napja. Ezen a napon megszünt az apostolok kis hitűsége. A félemlő emberekből hősök lettek s elindultak hirdetni az örök igaz eszmét...

A Szentlélek erejével lelkükben biztosan dúltak a verzió alakok közepett. Elindultak hirdetni a Krisztust, az Isten egyszülött Fiát és dicsőségét.

Es ez az erő meggyőzte a hitetlen világot. Szavukra ledőltek a bálványok, kiürültek a pogány templomok s a krisztusi jelvény ragyogott a régi világ omladékain...

Es ez időtől kezdve a keresztyén-ség evenként megünnepli a Szent Lélek Isten szerelmének ünnepét. Templomai-ban felzeng a zsolár s a hivek ajkairól hálaima árad az ég felé:

Jövel Szentlélek Ur Isten
Töltsd be sziveinket épen
Mennyei szent ajándékkal
Szívőbéli szent buzgósággal
Melynek szentséges ereje
Nyelveket egyező hitre
Egybegyűjtven sok népeket
Kik mondván így énekeljeten:
Aleluja, Aleluja.

A nép a *kiáradó szeretet*-ről piros Pünkösödnek mondja a holnapi ünnepet, melyet dalba is szőtt illetéknéppen:

Nem anyától lettél
Rózsafán termettél,
Piros Pünkösöd napján
Hajnalban születél...

Es mi e szép ünnepen, midőn két napra leteszszük tollunkat pihenni, testi és lelki üdülést kívánunk tfszvelt olvasóinknak bőséges kegyelmével a meg-erősítő és megszentelő Szentléleknek, kinek dicséret és imádság legyen mind-örökké.

— **Seefried Ottó gróf.** A király battenheimi Seefried Ottó bárót, legidősebb unokájának, Erzsébet bajor hercegnőnek férjét (született 1870. szeptember 26.) grófi rangra emelte. A rangemelésre az birta rá királyunkat, aki nagyon szereti unokáit, hogy ezzel kellemesebb helyzetet teremtsen Seefriednek Münchenben, ahol bizonyos udvari körök nem jó szemmel nézik az egyszerű katonatisztet, akinek nem mindennapi szerencsét hozott Ámor isten.

Ebből az alkalomból érdekes megemlitenünk, hogy van még egy másik bajor hercegnő is, a ki „nem rangszerűen” ment férjhez. Elvira hercegkisasszony, Izabella genuai hercegnőnek nővére, 1891. deczem. 28-án feleségévé lett wrbnai és freudenthali Rudolf grófnak, aki egyike Morvaország leg-gazdagabb birtokosainak. A bajor regens-hercegnék állítólag sohasem volt kifogása e házasság ellen. Wrbnai gróf négy évvel idősebb a feleségénél. Első neje Chorinsky Teréz grófnő volt, aki 10 hónappal férjhezmenetele után, leánya születésénél meghalt. Elvira hercegasszony a lehető leggyöngédebb és leghívebb mostohaanyja e leánynak.

— **Esküvő.** Két egymást szerető szív boldogságra könyörögte ma le az ég hűséges áldását a debreczeni költő-pap, az arany-szavu egyházi szónok *Könyves Tóth Kálmán*. Ma volt ugyanis esküvője németujfalui dr. *Simonffy Béla* kir. ügyésznek, németujfalui *Simonffy Imre* kir. tanácsos, polgármester és egyházi főgondnok fiának ludányi *Bay Ferencz* föld-birtokos, nyugalmazott váltótörvényszéki elnök művelt leányával *Ilonával*. A polgári esküvő délelőtt 1/2 9 órakor történt meg az anyakönyvvezetői hivatalban, utánna pedig az egyházi áldást az örömszülők csapó-utezai lakásán *Könyves Tóth Kálmán* adta az ifju párra, remek beszédben fejte ki az igazi boldogság alapfeltételeit, melyeket jóleső lélekkel lát a jegyesek szívében összehalmozva. A tanui tisztet *Bernáth István* hosszú-pályii földbirtokos és *Simonffy Emil* zenedei igazgató töltötték be. Az esküvő a leg-szükebb családi körben folyt le a mindkét család szívével nemrég ért gyász miatt. A fiatal pár a déli vonattal nászutra idült a Salzkammergut gyönyörű vidékére. S most, midőn e két nemes és előkelő család sarjainak szivegyesüléséről számolunk, kérjük a Gondviselést, hogy ne csak az örömszülők gazdag reményeit váltsa ki kegyelmének bőségével, hanem az ifju párnak is adja meg azt a zavartalan és felhőtlen boldogságot, mely a nemes jó és egymást szeretetben megértő sziveknek legédesebb jutalma.

karának. E tanulmány egyedül áll a mi irodalmunkban s méltó arra, hogy minden gör. katolikus pap figyelmére méltassa.

Az író igen helyesen osztotta be munkáját. Mindenekelőtt a Julianus-féle naptár csillagászati szempontból való tarthatatlanságát mutatja ki s rámutat arra az abszurdításra, mely a görög katolikus és schizmatikus görög rítusu egyházakra vár az 1900. évben. A Julianus féle ó naptár szerint ugyanis az 1900-ik év szökő év lesz az új naptár szerinti év nem. Előáll tehát az a furcsa szituáció, hogy a két naptár közötti különbség nem 12, hanem 13 napot fog tenni s a szegény görög katolikus hívő sehogy sem fogja tudni megérteni, hogy miért nem lesz az évben a karácsony úgy, mint eddig, január 6-án, a vízkereszt január 18-án, a gyümölcsoltó április 6-án és Illés napja augusztus 1-én?

— Ezt bizony nehéz lesz a szegény néppel megérteni s ha már egyáltalán elő kell a népet egy változáshoz készíteni, akkor mindenesetre helyesebb és okosabb előkészíteni egy oly gyökeres változásra, mely a mellett, hogy állandóságot biztosít, egy tudományosan megállapított tarthatatlan anomáliát szünteti meg, a nélkül, hogy a rituálékban a legesekélyebb változást idézné elő.

Melles Emil ezt a legnagyobb alaposággal mutatja ki s ebben rejlik e műnek megbecsülhetetlen fontossága. A kik azt hiszik hogy minden hit nélkül azt szeretik hangoztatni, hogy a naptár-egyesítés zavarokat fog felidézni a rituálékban, azokat Melles fejtegetései kell, hogy kiábrándítsák makacs rögeszméikből.

De Melles nemesak azt mutatja ki, hanem kimutatja azt is, hogy a felvidéki két gör. kat. egyházmegye papjai és hívei esetleg a legfuresább pozícióba juthatnak a régi naptárhoz való ragaszkodásukkal; mert könnyen megelőzhetik őket a naptár-egyesítésben a legkiválóbb schizmatikus egyházak: Oroszország, Románia, Bulgária, hol már meg is tették a szükséges előkészületeket az 1900-ban foganatosítandó naptáregyesítéshez. Ezt a hazafias ruthén papság be nem várhatja; Oroszország után nem kulloghat.

Melles Emil igen érdekes tanulmányt ajánlunk a hazafias ruthén nép és műveltségének figyelmébe. Mindenesetre fölötte kívánatos volna, ha a napirendre került kérdés fölött a döntés az illetékes faktorok részéről mihamarább megtörténnék.

Remington írógépek.

Századunk semmiféle találmánya sem tett oly nagy és gyors hódítást, mint a Remington írógép, de nem is esoda: hiszen a legújabb 7-es számú 1898-as modell oly tökéletes és tartós szerkezetű, hogy az irányadó szakemberek bámulatát és legnagyobb elismerését vívta ki. A Remington írógépek főelőnye: hogy kezelésük egy fél óra alatt elsajátítható; szép, tiszta egyenletes nyomtatásszerű írás; két-háromszoros irásgyorsaság a kézírással szemben s onnélfogva nagy idő-, munka- és költség-megtakarítás; igen nagy sokszorosítási képesség, mely minden más sokszorosítás felett áll, mert a Remingtonnal irt eredetivel egyidejűleg 3-20 tiszta és szép másolat készíthető, mi a kézírással való másolatok készítését és e sok időtrábló összeegyeztetést feleslegessé teszi. Ennek különösen ügyvédek, közjegyzők, bíróságok, közigazgatási hatóságok veszik óriási hasznát.

Kapcsolatban pedig az Edison által feltalált Mimeographval bármily Remington írógéppel irt példányról óránként 600-800 az eredetivel meg nem különböztethető tiszta levonatot nyerhető.

Ezen nagy előnyök képezik titkát a Remington írógép rendkívül gyors elterjedésének; rövid idő óta körülbelül 40.000 db van használatban. Megyénkben és városunkban is több Remington írógépet használnak teljes megelégedéssel. Így pl. Alispáni hivatal, Megyei árvaszék, Debreczeni Első Takarékpénztár, polgármesteri hivatal, dr. Berger Andor ügyvéd, Magy. kir. államvasutak üzletvezetősége, Kir. tábla stb., akik nemesak modern gondolkozásuknak adtak kifejezést a Remington írógép beszerzésével, hanem az írógép nagy előnyének kihasználásával igen sok időt, munkát költséget takarítanak meg.

Hogy mennyire megfelel hivatásának ezen írógép, fényesen igazolja a magyar kormány múlt évi december 18/78286. számú és a „Hivatalos Közlöny”-ben megjelent rendelete, melyben a „Remington írógépet beszerzésre ajánlja”.

Nemesak hivatalokban, hanem általában mindenütt, ahol sok irni való van és sulyt fektetnek annak gyors és szép elvégzésére, ajánlatos a Remington írógép beszerzése. A legnagyobb sikerrel használják: az összes miniszteriumok, a parlament, városi, megyei és községi hatóságok, bíróságok, körjegyzők, anyakönyvi hivatalok, közjegyzők, ügyvédek, takarékpénztárak, bankok, gőzmalomok, uradalmi irodák, gyárak, kereskedők stb. stb.

A Remington írógépet kizárólag a Glogowski és Társa cég Budapesten. — melynek nagyszabású telepe V. Erzsébet-ter 16. sz. alatti új palotában valódi látványosságot képezi, — hozza forgalomba. E cég kívánatra minden érdeklődőnek prospektust és írásmintákat ingyen és bérmentve küldi; sőt minden komoly venni szándékozóknak az ország bármely részébe, saját költségén küld egy Remington írógépet bemutatásra vételkötelezettség nélkül. Ekként bárki díjmentesen, minden felelősség nélkül, saját házában győződik meg a Remington írógép genialis és korszakalkotó czélszerűségéről, hasznáról.

A háboru.

Félek tőle, hogy ezt a cikket — senki sem fogja elolvasni. — És pedig egyszerűen azért — mert ugyan ki olvasna ma már háboruról?

De ugyan, van-e ma háboru? — Lehet hogy van, lehet hogy nincs.

Valami kis tengeri kin-a-farkas-ben-a-barány folyik odakünn a nagy tengeren.

Két nép, amely oly távol van egymástól, hogy még messzelátóval lem látják meg egymást, kerülgetik egymást a tengeren.

Hát háboru ez?

Egy játék, amelyet két nép játszik végig s a mely rémsok pénzbe kerül és sok emberéletbe.

A mikor a kis Bulgária a még kisebb Szerbiával háboruzott — tele volt mindenütt a légpuskapor-füsttel s az elégett töltények szagával. A lapok tele voltak kolumnás háboruleírásokkal, tuczatszám távirattal. Ma többet irnak a lapok arról, hogy Bécsben Ós-Budavárában egy „Posse mit Gesang” járja Rigó Janesiról — mint Manilláról Sampsonról, Kubáról és Cserveráról.

Az első időben ökölnyi betűk hirdették hogy nincs kizárva a lehetőség, hogy talán a dolgok oda fognak fejlődni, miszerint küszöbön fog állani egy spanyol-amerikai háboru lehetősége.

Vérrel voltak írva e sorok. Mindannyian izgatottságtól égve lestük az újabb értesüléseket.

Jöttek is új hírek: most már csaknem bizonyos, hogy oda fognak fejlődni a dolgok stb.

Azután már a dolgok oda fejlődtek s a küszöbön álló háboru lehetősége kétségen kívül állt.

Majd ismét ennek a sok lehetőségnek ezer változata után jött az a hír, hogy lesz háboru.

Végre aztán sok drukk után megjött a hír, hogy van háboru.

Csaknem megkönnyebbülten lélegzettem föl: Hál'Isten, valahára van háboru!

Még lassu érdeklődéssel lestük, mi történik, míg kábel és táviró mozgósításról kopogtak s mikor az első hadihajó elhagyta a honi kikötőt, hogy kivonuljon a harcztérre, lelkes éljenzésben törtünk ki.

Aztán — nos aztán földrajzi ismereteinket gyarapítottuk. Megtudtuk, merre van Key-West, hol vannak a Philippineek s hol a Sundák, hol Manilla!

Megtudtuk a statisztikusoktól, hogy állnak Európa nagyhatalmai a tengeri haderő dolgában.

Még arról is hallottunk, hány méter-mázsa kőszentet fogyaszt egy hadihajó kimenetelére s mennyi prófuntot kap egy tengerész egy napra. — Majd még egynéhány dolgot hallottunk, a minék ismerete az általános műveltség követelménye . . .

Igy jutottunk odáig, hogy ma a spanyolokról, meg az amerikaiakról többet tudunk, mint a „vegyes házakból származó királyainkról.”

Sokat tudunk róluk ma, csak egyet nem hogy voltaképp mit csinálnak?

Mert addig, amíg a lapok arról irnak, hogy hol nem láttak hadihajót, — nem fogjuk tudni, — hogy voltaképp hol van hadihajó.

És lapjaink is a háboruval s a háboru iránti érdeklődéssel egyenes arányban kibővítették azon betűket, a mikkel kinyomatták e véres czímet: Háboru.

A vezércikkeltől kezdve — egészen a rövid hírekig végig járt minden helyet a lapokban s ma arról a háboruról csak annyit jelentenek nekünk, hogy van, de nincs!

S a legjellemzőbb, hogy ha két ember találkozik s az egyik a másiktól azt kérdi:

— Mit tudsz a háboruról?

Akkor a kérdezett egy pillanatig gondolkodik, — hogy van-e, aztán csak annyit mond:

— Ja, a spanyol-amerikai . . . Nem tudok semmit róla.

Dorgó.

CSARNOK.

Föltámadás.

Regény.

11.

— Irta: Uriel. —

(Folytatás.)

A beteg fölhuzza a pokróczot halvány homlokáig, szinte összezuzva fekszik, elnyultan, mozdulatlanul, mint a halott. Látta a világot, hallotta zaját; ah! úgy szeretne belerohanni, pedig még oly gyöngé és oly beteg. Hiszen vérenek háromötöde elfolyt. A vér négyötödének elvesztése pedig halált okoz. Milyen közel volt ahhoz, hogy mindaz, a mi a pázsitos földtől a határtalan kék égig terjed, örökre eltűnjék előle. Nehány megmaradt csöpp vérnek köszönheti, hogy még is itt a világon maradhatott s nem borul rá a föld röge. Azon évődik, hogy milyen gyönyör is a földön élni és szeretni. Megmerevedik arra a gondolatra, hogyha ő már nem kerülne vissza az életbe. Annyi végzendője volna még s oly nagyon tudna szeretni. Elgondolja, hogy nem is az élet, hanem az egész világ az, amit elakart volna magától dobni. Ezt az egész földgolyót a sok

millió emberrel, avval a sok kincessel, szépséggel s a mindennél többet érő szerelemmel!

Vajjon viztér-e még szobájába? Ül-e még a régi írőasztal mellé, a hol annyiszor forgatta kedvenc könyveit? Ott esing a falon a cremonai hegedű: ki tudja, eljátszhatja-e még rajta kedvenc dalát.

Aztán Ella jut eszébe, lelke bálványá, a kit eszményi világosságban lát maga előtt; ártatlan lénye liliumra emlékezteti, tavasz első ébredésekor frissen fakadt liliumra.

Zsiga doktor ezalatt esvarog a kórházban, gyakran bebukkan s ha esőnd van a szobában, lábujjhegyen közeledik barátai ágyaihoz, megnézi pulzusaikat, fejével bölintgat, borzasztó tudományos képet vág, aztán hümmög és mormog.

Bendey Pál közel van a teljes felgyógyuláshoz. Etvágya jó s pompásan alszik, reggel mindig elmondja álmát. Abaynak s mindig az sül ki, hogy álmában Páris vagy Szentpétervár valamelyik mulatóhelyén járt, a hol S. vagy Z. hercegnő kegyeiben uszott, de még sem használta ki a helyzetet. Nem engedte a becsületérzése. Különböző egyik főgondját bajusza, haja és szemöldöke képezi. Minden haj- és szőrszálnak meg van a rendeltetése és két száznak sem szabad összekeveredni. Még a hajszálak között sem tűr anarchiát. A filozófiából csak az a részlet érdekl, mely a férfi és nő közötti viszonyt tárgyalja: „A férfi megosztja szerelmét száz nő között is, de a nő a természetől egy férfira van utalva”. E téren teljesen függetlenséget kívánna, irigylit a mormonokat, törököket és nazarénusokat, a hol olyan méltányosan van berendezve minden. — Elefántesont fogantatja, kis toillettetőkörben órákig elvizsgálja ábrázatát s szertelen elkomolyodik, ha hogy egy ráncocskát pillant meg valahol. Különböző meg van elégedve. Kissé piros halvány az alapszíne, kissé gyűrődött, de a hus elég ruganyosnak látszik. Miután jó sokáig farkas szemét néz magával, öntelt mosolylyal helyezi éjjeli szekrényére a tükröt s azzal a gondolatokkal hanyatlik vissza vánkosára, hogy daczára a betegségnek, „lénye” eléggé érdekes, hogy a nők idegeit izgassa.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Érték-tőzsde.

A debreczeni Közgazdasági Bank Részvénytársaság közlése.

1898. május hó 28-án.

Államadósság:

Magyar aranyjárdék 4%	121.—	121.50
„ vasuti beruházási köt. 4 1/2%	120.—	121.—
„ koronajárdék 4%	99.—	99.40
„ regále vált. köt. 4 1/2%	100.50	101.25
Osztrák aranyjárdék 4%	121.—	121.50
Egységes államkötvény 4 1/10%	101.75	102.25
Tisza-szegedi 4%-os nyer.-sorsj.	139.25	140.25

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	390.25	390.75
Osztrák hitelbank részvény	357.80	358.—
Magyar ipar- és keresk. bank. r.	104.50	105.—

Sorsjegyek:

Magyarjelzalogban 4%-os sorsj.	122.—	123.—
3%-os	103.—	104.—
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os	119.50	120.50
Magyar vörös keresztsorsjegy	10.50	11.—
Osztrák „	20.75	21.25
Olasz „	12.—	12.50
Bazilika sorsjegy	6.75	7.—
Jó-szív „	4.30	4.60

Pénznemek:

Cs. és kir. arany	5.65	5.74
20 márkás arany	11.78	11.82
20 frankos arany	9.54	9.58
1 Sovereigns	12.05	12.09

Budapesti gabonatőzsde.

I. Készárú-üzlet.

1898. május 27-én.

Készüzletben ma ismét 35—40 krajczár áresökkenés volt. Külföldi olcsóbb jegyzései és malmaink vásárlási kedv hiánya következtében az üzlet, gyöngye kínálat mellett igen lanyha volt s daczára annak, hogy az eladók 30—40 krnyi árengedményt engedélyeztek, ma malmaink a bevásárlástól tartózkodtak és még további árengedményt követeltek, mit már azonban az eladók nem engedélyeztek. Eladatott néhány ezer mm. buza 35—40 krral olcsóbb áron igen lanyha irányzat mellett.

Rozsban jó kínálat és vételkedv-hiány következtében 40 krral olcsóbb lett.

Tengeriben csekély volt a forgalom 10 krral olcsóbb áron.

Zabban gyöngye volt a forgalom változatlan áron.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki. 100 mm. 78 k. 15.75 forinton, 200 mm. 77.5 k. 15 forinton, 300 mm. 77 k. 15 forinton, 200 mm. 77 k. 15.— frton, 300 mm. 77 k. 14.95 frton, mind három hónapra.

II. Határidő-üzlet.

Az irányzat csöndes volt s az árak tartottak voltak, a forgalom mérsékelt volt.

Hivatalos zárórfolyamok déli 1 órakor.

Buza szeptemberre	10.05	10.06
„ márcz.—ápr.	13.—	13.02
Rozs szeptemberre	7.53	7.55
Tengeri máj.—jun.-ra	5.52	5.54
Zab szeptemberre	5.86	5.88
Délután 4 órakor zárlat:		
Buza tavaszra	12.90	12.92
„ őszre	10.—	10.01
Rozs szeptem.	7.55	7.56
Zab	5.86	5.88
Tengeri máj.—jun.	5.52	5.53
Repeze augusztusra	12.70	12.80

Kiadó és laptulajdonos:

Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: Koncz Ákos.

Főmunkatárs: Ujlaki Antal.

POSCHINGER FÜLÖP

puskagyáros,
FERLACH (Karinthia.)

Számos éremmel és a koronás arany érdem-keresztel kitüntetve, ajánlja kitünően gyártott jól belőtt, a cs. kir. kipróbálási hivatalnál hivatalosan kipróbált puskáit jutányos áron. Szolid munka és jó lövés biztosítatik. Arjegyzékek ingyen. 504—3—1

Anyák, mielőtt

gyermekkosít vásárolnak, tekintsenek, illetőleg rendeljenek meg ingyen és bérmentve egy gazdagon illusztrált katalógust az új higienikus ülésre és főkésre idomítható, szétszedhető és mosható felszereléssel ellátott kocsirol.

Baumann L. os. kir. szabadalmáról
Bécs, VI./2. Millergasse 6.

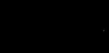
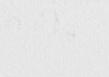
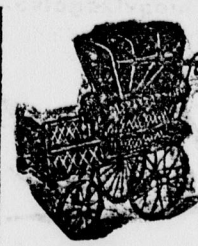
Óvakodjunk értéktelen utánzatok vásárlásától; csak az a kocsi valódi, a melynek faalapzatára az itt oldalt látható védjegy van rástítve.

432—25—12

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Linimentum Capsici compos.

Ezen hírneves háziszor ellentállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésésként alkalmaztatik közvényűnél, csizmál, tagszagattásnál és megbűléseknel és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszor, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegonkénti árban majdnem minden gyógyszerárban kapható; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. *Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cséjegyzés nélkül mint nem valódi utasítsa vissza.

Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállítók, Rudolstadt (Thüringia).

Várray József

fűszer- és csemegekereskedése
Kossuth-utca a színházzal-szemben
ajánl

kitünő hegyi borokat.
magyaradi-, Bakar-, Leányka-, Ris-
ling- és Muskotály-borokat.

Pezsgő-borokat, magyar és
francia **Cognacot** és **Liquorókat.**
Dessert-, salon-, Csokoládésüditő

csukókákat
nagy választékban.

Fűszer- és csemege-árakat előnyös áron.

Dréher-féle márcziusi üvegezett sör
jégbe hűtve.

Wanniek Frigyes és Társa

gépgyára, vas és rézöntődéje
Brünnen (Morvaország).

Ajánlja 440 52-39

göztégla és cementtelepek
tejes berendezését.

Állandó kiállítás tégla gépekben.
Képes árjegyzék ingyen.

Több mint 900 telep berendezve.

patkó-sarok

a világon.

Kisiklás, bukás a lovaknál sima földön teljesen
ki van zárva. — Ismertetések ingyen és bérmentve.
Azonkívül nagy választék valódi orosz, angol és
amerikai gummiczipókban, ugymint az összes
gummiárak műtudomány, egészségtan és házi-
használat részére.

Angol-amerikai gummiárak-aktár
Krehan és Wydra Bécs I. ker. Herrngasse 4.
Első és legrégibb ló-sport különlegességi üzlet.

Igen alkalmas az utazásokon.
Rövid használat után nélkülözhetetlen.
Egészségügyi hatóságoktól megvizsgálva.
(Bizonyítvány kelt Bécsben 1897. jul. hó 3-án.)

Kalodont

legjobb és legolcsóbb
fogtisztító-szer.

A száj kiöblítése csupán fog- vagy szájvízzel
nem elégséges a fogak tisztítására. Ehhez felette
szükséges valamiféle **fogtisztító szer** használata.

Mindenütt kapható.

Alapított
1806. évben.

„ROCK“

Alapított
1806. évben

Londoni életbiztosító-társaság

Biztosítéki alap 72 millió korona
Részvénytőke 24 millió korona
A „Rock“ utolsó évi díjbevétele volt **20.214,984 korona**
és felosztott a biztosítottak között
nyereményrész **6.065,904 korona**
így a díjbevételel **30%-a** fordított nyereségosztalékra.

Jutányos díjtételek.
Debreczeni képviselőség:

Debreczeni Ipar- és Kereskedelmi Bank

a hol minden bővebb felvilágosítás kapható.

Különlegesség poloskák, bolhák, konyhai férgek
moly, háziállatokon tartózkodó paraziták stb. ellen

Zacherlin

bámulatosan hat! Felülmulhatlan

gyorsan és biztosan öli a kártékony férgeket és azért is az emberiség milliói dicsérik és keresik.
Ismertető jeli: 1 lepecsételt üveg; 2. a „Zacherl“ név.

Debreczenben: Csanak József
Csicsó Lajos
Czeplédy Józsefné
Deutsch Albert
Félegyházi János
Francies és Jóna
Fritsch Károly
Ganofszky Lajos
Geréby Fülöp
Havas József
Hirsch Miklós
Jánossy Béla
Király János
Klein Bernát
Kohn Testvérek
Kohn Lajos
Kontsek Géza
Kovács Mihály
Kun József
Leidenfrost Ármin
Lusztig Károly
Mayer József
Parti Ferencz
Radeczky József

Debreczenben: Roth Ignác
Riekl J. Antal
Rosenfeld R.
Rosenthal Dániel
Roth Antal
Dr. Rothschnek V. Emil
Ifj. Rózsa Lajos
Szabó Zsigmond
Szent-Királyi Tivadar
Térei József
Tóth Kálmán
Tóth Sándor
Varga Lajos
Várray János
Borattyó-Ujfalu: Ifj. Weisberger Ig.
Ér-Mihályfalva: Gross Hermann
Kulesár Gyula
Lévay Vince
Pollák Móritz
H. Bőszőrmény: Gemeinbeck József
Hajdu-Nánás: Slachta János
Szoboszló: Körner Béla
Tisza-Füred: Schön Jakab
Weiszmán József